

Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2030. gadam

1.pielikums

Plāna rīcībpolitikas konteksta sasaiste ar Latvijā spēkā esošajiem politikas plānošanas dokumentiem un tajos noteiktajiem politikas virzieniem

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
LIAS2030¹	1) AER enerģija 2) energoefektivitāte 3) enerģētiskā drošība 4) iekšējais enerģijas tirgus 5) pētniecība, inovācijas un konkurētspēja	Nodrošināt valsts enerģētisko neatkarību, palielinot energoresursu pašnodrošinājumu un integrējoties ES energijas tīklos.	Enerģētiskā drošība un neatkarība <ul style="list-style-type: none">• Energijas starpsavienojumu izveide.• Energoapgādes jaudu palielināšana un reģionalizācija.• Izkliedētās un mikrolīmeņa energijas ražošana. AER izmantošana un inovācija <ul style="list-style-type: none">• Biomasas izmantošana siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai.• Salmu, niedru un kūdras izmantošana siltumapgādē.• Vēja enerģijas potenciāla attīstīšana.• Saules enerģijas attīstīšana.• Hidroenerģijas izmantošana.• Biogāzes resursu izmantošana.• Biodegvielas izmantošana.• Pētniecības iestāžu un uzņēmumu sadarbība AER jomā. Energoefektivitātes pasākumi <ul style="list-style-type: none">• Daudzdzīvokļu māju renovācija un siltumenerģijas patēriņa samazināšana.• Siltumenerģijas ražošanas efektivitātes paaugstināšana.• Investīcijas centralizētajās siltumapgādes sistēmās.

¹ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3323>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • Elektroenerģijas pārvades un sadales zudumu samazināšana. • Elektriskā transporta energoefektivitātes uzlabošana un sasaiste ar citiem transporta veidiem. • Energoefektīvs ielu apgaismojums pilsētās. • Racionāla enerģijas patēriņa veicināšana mājsaimniecībās. • Valsts un pašvaldību iepirkumu konkursu kritērijos būtu jāiekļauj energoefektivitāte un produktu dzīves cikla analīzes apsvērumi. <p>Energoefektīva un videi draudzīga transporta politika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videi draudzīgs transports. • Platjoslas interneta un e-pakalpojumu pieejamība. • Gājēju ielas, veloceliņi un zaļie koridori. <p>Inovatīva un ekoefektīva ekonomika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lietotāju virzītu inovāciju aģentūra. • Zinātnieku un uzņēmumu sadarbība pētniecības jomā. • Sadarbības inovāciju programma. • Pētniecības un attīstības internacionalizācija. • Klasteru attīstības programma. • Atvērtā koda programmatūras iepirkums. • Intelektuālā īpašuma digitāla licencešana. • Pētniecisko institūciju starptautiskās konkurētspējas stiprināšana. • Riska kapitāla nozare. • P&A nodokļu kredīts. • Pensiju fondu inovāciju obligācijas. • Inovāciju iepirkuma programma. • Inovāciju galvojumi.

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
	4) dekarbonizācija	<ul style="list-style-type: none"> - Būt ES līderei dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā - Saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaļā budžeta reforma. • Nodokļi un nodevas par dabas kapitāla izmantošanu • Inovāciju programma • Pārmaiņas rosinošas vides izglītības programmas • Mežrūpniecības pārstrukturēšana. • Agrārās industrijas attīstība • Inovācijas un modernizācija lauksaimniecībā • Zemes ielabošanas pasākumi • Biomassas izmantošana • Zemju apmežošana.
LNAP2020²	1) AER enerģija 2) energoefektivitāte	Nodrošināt tautas saimniecībai nepieciešamo energoresursu ilgtspējīgu izmantošanu, veicinot resursu tirgu pieejamību, sektoru energointensitātes un emisiju intensitātes samazināšanos un vietējo atjaunojamo energoresursu īpatsvara palielināšanos kopējā pateītajā apjomā, fokusējoties uz konkurētspējīgām enerģijas cenām	<ul style="list-style-type: none"> • Pašvaldību energoplānu izstrāde, paredzot kompleksus pasākumus energoefektivitātes veicināšanai un pārejai uz AER; • Energoefektivitātes programmas valsts un pašvaldību sabiedrisko ēku sektorā • Atbalsta programmas dzīvojamo ēku energoefektivitātei un pārejai uz AER; • Atbalsts inovačīvu enerģētikas un energoefektivitātes tehnoloģiju projektiem • Atbalsta programmas pārejai uz AER transporta sektorā un nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšana, atbalstot tikai tādus alternatīvos energoresursus, kas ir ekonomiski izdevīgi, kā arī atbalstot inovāciju, kuras rezultātā tiek sekmēta ekonomiski izdevīgu alternatīvo energoresursu izmantošana • AER izmantošana enerģijas ražošanā, samazinot atkarību no fosilajiem energoresursiem, un energoefektivitātes veicināšana centralizētajā siltumapgādē • Energoinfrastruktūras tīklu attīstība

² <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4247>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
	1) dekarbonizācija	Saglabāt dabas kapitālu kā bāzi ilgtspējīgai ekonomiskajai izaugsmei un sekmēt tā ilgtspējīgu izmantošanu, mazinot dabas un cilvēka darbības radītos riskus vides kvalitātei	<ul style="list-style-type: none"> • Stimulēt zemes un citu dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un bioloģisko daudzveidību, pielietojot vidi saudzējošas tehnoloģijas • Energoefektīvu un ekoloģiskas izcelsmes preču un pakalpojumu ("Zaļais publiskais iepirkums") plašāka nodrošināšana publiskajos iepirkumos • Palielināt ūdenstilpju un lauksaimniecībā izmantojamās zemes izmantošanu pārtikas ražošanai, t.sk. uzlabojot publisko ūdens režīmu regulējošo infrastruktūru • Palielināt augsnes auglību un meža resursu vērtību, pēc iespējas mazinot ietekmi uz vidi un pielietojot vidi saudzējošas tehnoloģijas • Atkritumu šķirošana un dalīti savākto atkritumu pārstrāde
LNRP2020 ³	1) AER enerģija 2) energoefektivitāte 3) dekarbonizācija 4) Inovācijas, pētniecība un konkurētspēja	<ul style="list-style-type: none"> - Uzņēmējdarbības vides uzlabošana, efektīva ES fondu izmantošana, uzņēmumu pieejas finansēm nodrošināšana ar mērķi atbalstīt produktīvās investīcijas - Sabalansētas tautsaimniecības attīstības nodrošināšana, veicinot tirgojamo nozaru attīstību un ceļot produktivitāti 	<p>Energoefektivitātes palielināšanas mērķis</p> <ul style="list-style-type: none"> • mājokļu siltināšana • energoefektivitātes paaugstināšana sabiedriskās un ražošanas ēkās • efektīvas apgaismojuma infrastruktūras ieviešana pašvaldību publiskajās teritorijās • energoefektivitātes paaugstināšana siltumenerģijas ražošanā • energoefektivitātes paaugstināšana transporta sektorā <p>AE īpatsvara palielināšanas mērķis</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiesiskās bāzes sakārtošana • finanšu resursu pieejamības nodrošināšana atjaunojamās enerģijas ražošanai • biodegvielas izmantošanas veicināšana transporta sektorā <p>Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanas mērķis</p> <ul style="list-style-type: none"> • ne-ETS nozaru emisiju ierobežošana • pētniecība, inovācijas, sabiedrības informēšana <p>Ieguldījumu pētniecībā un attīstībā (R&D) palielināšanas mērķis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inovāciju veicināšana

³ <http://polisis.mk.gov.lv/documents/4294>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • Atbalsts inovatīvu komersantu attīstībai • Patentu tehniskās bibliotēkas kapacitātes celšana un jaunu atbalsta pakalpojumu ieviešana • Zinātniskās darbības potenciāla attīstība • Uzņēmumu un zinātnieku ilgtermiņa sadarbības platformas izveide
LEIS2030⁴	1) AER energēģija 2) energoefektivitāte 3) enerģētiskā drošība 4) iekšējais energēģijas tirgus 5) dekarbonizācija	Konkurētspējīga ekonomika ar ilgtspējīgu enerģētiku un energoapgādes drošības paaugstināšanu: <ul style="list-style-type: none"> - Nodrošināt 50% AER īpatsvaru bruto energēģijas galapatēriņā; - Samazināt vidējo siltumenerģijas patēriņu apkurei par 50%; - Par 50% samazināt energēģijas un energoresursu importu no esošajiem trešo valstu piegādātājiem; 	Ilgtspējīga enerģētika: <ul style="list-style-type: none"> • īstermiņā noteikt ievērojami augstākas izmaksu ziņā efektīvas obligātas būvnormatīvu klases jaunu un renovētu ēku siltumnoturībai, kā arī brīvprātīgas klases, t.sk., 0 energēģijas patēriņa ēkas; • veicināt intensīvu atbalsta programmu esošā dzīvojamā fonda un sabiedrisko ēku energoefektivitātes palielināšanai, sevišķi daudzdzīvokļu sektorā, kur sagaidāma lielākā atdeve šādiem atbalsta mehānismiem; • veicināt viedo skaitītāju ieviešanu, palielinot patērētāju izpratni par savu energēģijas patēriņu un radot iespēju to regulēt un samazināt patērēto energoresursu daudzumu; • noteikt stingrākas prasības centralizētās siltumapgādes sistēmām attiecībā uz energēģijas zudumu tīklos samazināšanu, vērtējot investīciju lietderību un 2030. gadā zudumu līmenīzīmi tuvinot 10%; • stimulēt jaunu patērētāju pieslēgšanu efektīvām centralizētās siltumapgādes sistēmām, tai skaitā, ierobežojot zemas lietderības fosilo autonomās apkures iekārtas uzstādīšanu teritorijā, kurā ir pieejama centralizētā siltumapgāde; • noteikt siltumapgādes pakalpojumu sniedzējiem pienākumu novirzīt 1,5% no to apgrozījuma gadā energoservisa pakalpojumu nodrošināšanai; • veicināt mazo un vidējo uzņēmumu darbības energoefektivitātes paaugstināšanu, ieviešot energoauditu un energovadības sistēmu. Aktivizēt nozares asociācijas lomu energoefektivitātes veicināšanai, rosinot diskusiju par energēģijas patēriņa līmenīzīmu noteikšanu nozarē. Īstenot valsts atbalstu energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu ieviešanai rūpniecībā;

⁴ <http://polcis.mk.gov.lv/documents/4849>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • stimulēt „zaļā iepirkuma” principu plašāku ieviešanu, kas ļaus panākt energoresursu ietaupījumu, veicot preces vai pakalpojuma dzīves cikla analīzi, un samazināt ietekmi uz vidi; • nodrošināt publiskā sektora parauglomu energoefektivitātes pasākumu veikšanā transporta, ēku un siltumapgādes sektoros, veicot pilotprojektus, publiski daloties ar informāciju par tiem tostarp par iespējām projektiem piesaistīt publisko un privāto finansējumu. • vidējā termiņā (līdz 2020. gadam) piemērot valsts atbalsta izņēmumu konkrēta mērķa sasniegšanai un nodrošināt tiešu augstas intensitātes atbalstu centralizētās siltumapgādes sistēmās pārejai uz AER; • nacionāla mēroga enerģētikas finanšu instrumenta ietvaros paredzēt atbalstu AER attīstībai, īpaši izpētes un attīstības (R&D) projektiem, tehnoloģiju pārņemšanai un to ražošanas bāzes izveidei; • ieviest prasības un atbalsta mehānismus AER tehnoloģiju izmantošanas veicināšanai jaunās un renovētās ēkās, lai veicinātu jaunu AER sistēmu integrāciju centralizētajās siltumapgādes sistēmās; • izstrādāt efektīvu un pārredzamu regulējumu sauszemes un jūras vēja enerģijas attīstībai, paredzot konkrētus nosacījumus vēja parku izpētei, būvniecībai un ekspluatācijai. Regulējums atvieglos šīs enerģijas attīstības uzraudzību valsts mērogā un nodrošinās skaidri definētu investīciju vidi potenciālajiem šīs enerģijas attīstītājiem; • veicināt plašāku AER izmantošanu publiskajā transportā, tai skaitā īstenojot tālaku dzelzceļa transporta elektrifikāciju un veicot sabiedriskā transporta pāreju biodegvielu izmantošanai; • atteikties no tieša valsts atbalsta 1. paaudzes biodegvielai, vidējā termiņā saglabājot obligāto biodegvielas piejaukumu fosilajai degviela; • izstrādāt valsts atbalsta mehānismu 2. paaudzes biodegvielas ražošanas veicināšanai; • nodrošināt AER izmantošanas (t.sk., biomasa un biodegviela) atbilstību ilgtspējas kritérijiem un pozitīvu AER izraisīto ietekmi uz saistītajām nozarēm, nosakot skaidru regulējumu un atbilstības kontroles principus;

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • veidot privāto elektriskā autotransporta infrastruktūru, nodrošinot vienota uzlādes tīkla standarta ieviešanu; • izstrādāt jaunu elektroenerģijas ražošanas atbalsta instrumentu, ievērojot šādus principus: enerģijas apjoma elastība, saprātīgas izmaksas, reakcija uz tirgus signāliem un tehnoloģiskā neutralitāte, kā arī pilnveidot izcelsmes apliecinājumu sistēmu; • izvērtēt energoietilpīgu eksporta nozaru uzņēmumu konkurētspējas riskus sakarā ar obligātās iepirkuma komponentes pieauguma prognozēm; • noteikt ilgtermiņa principu mazas jaudas elektroenerģijas ražošanas iekārtu neto uzskaitei sadales tīklos ar 12 mēnešu norēķinu periodu; • veicināt atkritumu izmantošanu enerģijas ražošanai, kas ļaus palielināt vietējo enerģijas resursu izmantošanu un vienlaikus risinās atkritumu utilizācijas problēmu valstī. <p>Energoapgādes drošības paaugstināšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nodrošināt nacionālā mērogā elastīgu un drošu energoapgādes tīklu, ņemot vērā arvien plašāku mikrogenerācijas izplatību un tā rezultātā radušās izmaiņas Latvijas enerģijas portfelī. Decentralizētas mikrogenerācijas procesā saražoto energiju iespējams efektīvi integrēt tīklā tikai pie nosacījuma, ka energoapgādes tīkli tiek rūpīgi uzraudzīti, tiek analizēta un plānota to darbība un attīstība, kā arī nodrošināta efektīva jaudu balansēšana tīklā; • nacionāla mēroga enerģētikas finanšu instrumenta ietvaros sniegt atbalstu būtiskākajiem nacionāla mēroga enerģētikas infrastruktūras projektiem; • attīstīt enerģētikas politikas ietekmes izvērtēšanas kapacitāti, pilnvērtīgi aptverot enerģētikas politikas tiešās un netiešās izmaksas uz patēriņājiem un ieguvumus ekonomikai kopumā, tajā skaitā alternatīvās izmaksas un lokālo piesārņojumu; • nodrošināt valsts mēroga sociālo atbalstu enerģētikas sektorā, tostarp īstenojot sociālos atbalsta pasākumus noteikta statusa patēriņājiem, lai izskaustu enerģētisko nabadzību un nodrošinātu enerģijas pieejamību par atbilstošu, pieņemamu cenu ikvienam Latvijas iedzīvotājam;

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • nodrošināt energijas tirgu liberalizāciju, atvieglojot jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, veicinot energijas piegāžu avotu un ceļu diversifikāciju reģionālā mērogā un veicinot sabiedrības informētību par tās ieguvumiem un pienākumiem brīvā un efektīvā energijas tirgū; • turpināt ciešu sadarbību ar reģionālajiem partneriem Baltijas energijas tirgus starpsavienojumu plāna (BEMIP) un Eiropas Infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) ietvaros, balstoties uz solidaritātes un savstarpēja finansiālā atbalsta principiem, līdzsvarojot nacionālās un reģionālās intereses kopēji izdevīgiem risinājumiem (piem., dabasgāzes piegādes un uzglabāšanas infrastruktūras attīstība); • turpināt Skandināvijas un Baltijas valstu elektroenerģijas tirgu integrāciju Nord Pool Spot biržas ietvaros, tajā skaitā nākotnes darījumu finanšu instrumentu tirdzniecību, izveidojot vienotu cenu reģiona zonu, attīstot ekonomiski pamatotus reģionālos starpsavienojumus, samazinot straujas elektroenerģijas cenu svārstības, palielinot tirgu likviditāti un dodot signālus jaunu jaudu, tostarp AER attīstībai; • izveidot efektīvu un atvērtu reģionālu dabasgāzes tirgu, pārņemot ES 3. enerģētikas paketi, un atbalstīt Baltijas reģiona dabasgāzes piegāžu diversifikācijas risinājumus, tostarp reģionāla sašķidrinātā dabasgāzes termināla attīstību, dabasgāzes starpsavienojumus starp Poliju-Lietuvu un Somiju-Igauniju, kā arī palielinot reģionālās dabasgāzes krātuves jaudas; • attīstīt tirgus priekšnoteikumus tikai ekonomiski pamatošiem reģionāliem zema oglekļa bāzes jaudu projektiem, atsakoties no tieša valsts atbalsta jauniem bāzes jaudas projektiem; • uzlabot degvielas apgādes drošumu, pilnveidojot Centrālās krājumu uzturēšanas struktūras (CKUS) darbību ar efektīvākiem reaģēšanas mehānismiem krīzes situācijā; • veicināt vietējo energoresursu ieguves potenciālu, tajā skaitā kūdras ieguvi un slānekļa gāzes un naftas potenciāla tālāku izpēti, kā arī pieņemt atbilstošu regulējumu oglūdeņražu izpētes un ieguves investīciju vides nostiprināšanai.

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
EAP2020⁵	1) AER energija 2) energoefektivitāte 3) enerģētiskā drošība 4) iekšējais energijas tirgus 5) dekarbonizācija	Paaugstināt tautsaimniecības konkurētspēju, sekmējot piegāžu drošumu, brīvā tirgus un konkurences noteiku energoresursu un energijas cenu veidošanos, ilgtspējīgu energijas ražošanu un patēriņu	<p>Primāro energoresursu diversifikācija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt vietējo primāro energoresursu izpēti un ieguvi Latvijā • Veicināt energoresursu piegādes ceļu un avotu diversifikāciju • Atkritumu pārstrāde <p>Efektīva energijas tirgus izveide</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktīva līdzdalība ES tīkla kodeksu izstrādē ES energijas tirgus pilnveidošanai • Samazināt cenu svārstību risku elektroenerģijas vairumtirdzniecībā • Liberalizēt elektroenerģijas tirgu mājsaimniecībām • Nodalīt dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas pakalpojumus no tirdzniecības un sadales pakalpojumiem <p>Efektīva energijas infrastruktūra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vienkāršot KIP projektu ieviešanas procesu • Uzlabot elektroenerģijas pārvades sistēmas infrastruktūru • Uzlabot elektroenerģijas sadales sistēmas drošumu un veikt elektrotīkla modernizāciju • Uzlabot dabasgāzes sadales, pārvades un uzglabāšanas sistēmas infrastruktūru • Uzlabot normatīvo regulējumu cita veida infrastruktūrai <p>Efektīvs siltumenerģijas tirgus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normatīvo regulējumu pilnveidošana. • Infrastruktūras izveidošana, sakārtošana un attīstība <p>AER īpatsvara pieaugums</p> <ul style="list-style-type: none"> • Īstenot pasākumus, lai palielinātu AER īpatsvaru bruto energijas gala patēriņā.

⁵ <http://polcis.mk.gov.lv/documents/5499>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • Īstenot pasākumus, lai palielinātu no AER saražotas energijas īpatsvaru energijas gala patēriņā transportā <p>Uzlabota energoefektivitāte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normatīvā regulējuma pilnveidošana un īstenošana • Energoefektivitātes paaugstināšana ēkās • Energoefektivitātes paaugstināšana rūpniecības sektorā • Sabiedrības informēšana un izglītošana par energoefektivitātes lietderību • Ekodizaina prasību ieviešana <p>Efektīva krīzes situācijas pārvaldība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt tautsaimniecību ar energoapgādi apdraudējuma gadījumā • Nodrošināt naftas rezerves <p>Starptautiskās un reģionālās sadarbības stiprināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktīvi iesaistīties BEMIP darbā • Veicināt sadarbību ar Igauniju un Lietuvu, kā arī citām reģiona valstīm • Koordinēt Baltijas jūras reģiona stratēģijas Enerģētikas prioritāti • Veicināt Latvijas aktīvu dalību starptautiskās organizācijās <p>Sabiedrības informēšana par enerģētikas sektora aktualitātēm</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt sabiedrības izpratni par notikumiem enerģētikas sektorā • Nodrošināt institucionālo ietvaru valsts un uzņēmēju sadarbībai • Veicināt Viedās specializācijas attīstību enerģētikas jomā
EPAPP2020⁶	1) energoefektivitāte 2) dekarbonizācija	Nodrošināt alternatīvo pasākumu ieviešanu: - rūpniecības sektorā - mājsaimniecību sektorā - pakalpojumu sektorā	Sasniegts obligātais energijas galapatēriņa ietaupījuma mērķis, periodā no 2014. līdz 2020. gadam uzkrātas 9896 GWh. <ul style="list-style-type: none"> • Energoefektivitātes pasākumi lielajos uzņēmumos • Energoefektivitātes pasākumi lielajos elektroenerģijas patērētājos • Energopārvaldība valsts iestādēs un pašvaldībās

⁶ <http://polcis.mk.gov.lv/documents/5921>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
		<ul style="list-style-type: none"> - transporta sektorā - lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības sektorā - Alternatīvo pasākumu ieviešana, kas aptver vairākus sektorus 	<ul style="list-style-type: none"> • Brīvprātīgas vienošanās par energoefektivitāti • EKII, KPFI • Dažādu sektoru (satiksmes, zemkopības, labklājības, kultūras uc.) ESF programmas, kur tiek atjaunotas ēkas un iekārtas un energoefektivitāte tiek uzskaitīta, bet ir kā papildu ieguvums. • Pašvaldību finansēta ēku renovācija
KEPP⁷	1) energoefektivitāte 2) dekarbonizācija	<ul style="list-style-type: none"> - Kopējais valsts indikatīvais energoefektivitātes mērķis – primārās enerģijas ietaupījums 2020.gadā – 0,670 Mtoe (28 PJ). - Mērķis centrālās valdības ēku renovācijai – katru gadu 3 % platības – (maksimālās aplēses – kopā 678 460 m²), kas kopā ar pašvaldību ēku renovāciju nodrošina 0,016 Mtoe (0,67 PJ, 186 GWh) enerģijas ietaupījumu kopumā laikposmā no 2014.gada līdz 2020.gadam. - Mērķis enerģijas gala ietaupījumam – obligātais enerģijas ietaupījums 1,5 % apjomā no galalietotājiem piegādātās enerģijas – 0,213 Mtoe (8,9 PJ). 	<ul style="list-style-type: none"> • Energoefektivitātes pienākumu shēma • Energoefektivitātes veicināšana dzīvojamās un publiskās ēkās (ESF programmas) • Energoefektivitātes veicināšana siltumapgādē (ESF programmas) • Energoefektivitātes paaugstināšana rūpniecības sektorā (ESF programmas)
ĒAIS⁸	1) energoefektivitāte 2) dekarbonizācija	Aktuālie mērķi ēku energoefektivitātes jomā ir:	<ul style="list-style-type: none"> • izveidot finanšu instrumentu, kas būtu piemērots gadījumiem, ja daudzdzīvokļu dzīvojamai mājai ir nepieciešams veikt ieguldījumus

⁷ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4572>

⁸ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/6043>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
		<ul style="list-style-type: none"> – finansējuma pieejamība ekonomiski pamatojiem projektiem visā Latvijas teritorijā, t.sk. reģionos; – kvalitatīva projektu vadība un uzraudzība; – aktivitāšu uzraudzības fokusēšana uz rezultātu, tai skaitā energijas ietaupījumu, sasniegšanu; – augstas energoefektivitātes un kvalitatīvas būvniecības sasniegšana; – būvkomersanta atlases procedūras uzlabošana; – resursu izmaksu samazināšana. 	<p>dzīvojamās mājas uzturēšanai vai energoefektivitātes pasākumu veikšanai, taču nav veikts pietiekamā apjomā (vai nav vispār veikts) maksājums uzkrājuma fondā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt ESKO pakalpojuma veidošanos. ESKO ar bankas garantiju vai apdrošināšanas polisi atbild par projekta ietvaros sasniedzamo energoefektivitātes līmeni. ESKO sedz daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem radītos zaudējumus, ja pēc atjaunošanas projekta pabeigšanas netiek sasniegti noteiktais energotaupības līmenis. • turpināt izglītot potenciālos projektu iesniedzējus un projektu īstenotājus informatīvās kampaņas „Dzīvo siltāk” ietvaros, tai skaitā organizējot izglītojošus seminārus un konferences energoefektivitātes jomā ne tikai daudzdzīvokļu māju sektorā, bet arī publiskajā sektorā. • Regulāri pārskatīt minimālās ēku energoefektivitātes prasības un tās noteikt, lai panāktu izmaksu ziņā optimālu līdzsvaru starp finanšu ieguldījumiem un ēkas dzīves cikla laikā ietaupītajām energijas izmaksām. • Izstrādāt atbalsta instrumentus gandrīz nulles energijas patēriņa ēku būvniecībai saskaņā ar Direktīvas 2010/2010/30/ES 10.pantu 1.punktu.
VPP2020 ⁹	1) dekarbonizācija	<ul style="list-style-type: none"> – nodrošināt Latvijas ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu samazināšanā, ņemot vērā Latvijas vides, sociālās un ekonomiskās intereses – veicināt Latvijas gatavību pielāgoties klimata pārmaiņām un to izraisītajai ietekmei. 	<p>SEG emisiju samazināšana un CO₂ piesaistes nodrošināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEG emisiju samazināšanas pasākumu īstenošana visos tautsaimniecības sektoros, vienlaikus virzot valsti uz ilgtspējīgu un oglekļa mazielplīgu, tai pat laikā izmaksu efektīvu attīstību. • Klimata politikas mērķu integrēšana citu nozaru politikā, nosakot katras nozares atbildību, kā arī veicinot sadarbību starp valsti, pašvaldībām un privāto sektoru. <p>Pielāgošanās klimata pārmaiņām</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektīvu pielāgošanās pasākumu īstenošana un to integrēšana teritoriju attīstības plānošanā un nozaru politikā ar mērķi mazināt klimata pārmaiņu ietekmi un pielāgoties tām.

⁹ <http://www.varam.gov.lv/lat/pol/ppd/vide/?doc=17913>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • Plūdu riska mazināšana un plūdu sekų pārvaldība <p>SEG emisiju uzskaitē un prognozēšana</p> <p>Sabiedrības izglītošana par klimata pārmaiņām un pielāgošanos tām, kā arī iedzīvotāju iesaistīšana politikas veidošanā un ieviešanā.</p>
ADAP2020¹⁰	1) AER enerģija 2) energoefektivitāte 3) dekarbonizācija	Veicināt alternatīvo degvielu attīstību un samazināt transporta negatīvo ietekmi uz vidi	<p>Alternatīvo degvielu visaptveroša infrastruktūra Latvijā, SEG emisiju samazinājums autotransporta nozarē</p> <ul style="list-style-type: none"> • Latvijas tautsaimniecībai efektīvāko alternatīvo degvielu ieviešanas scenāriju izvērtēšana un risinājumu noteikšana. • Normatīvo aktu pilnveidošana • Alternatīvo degvielu infrastruktūras izveide un attīstība. • Sabiedrības informēšana
Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.–2020.gadam¹¹	1) dekarbonizācija	<ul style="list-style-type: none"> – Samazināt apglabājamo atkritumu plūsmu, palielinot atkritumu pārstrādi 50% līdz 80% apmērā atkarībā no atkritumu veida. – Attīstīt un pilnveidot sabiedrības vides apziņu un zaļo domāšanu, lai panāktu klimata pārmaiņu, dabas un energoresursu patēriņa, vides piesārņojuma samazināšanu. 	<ul style="list-style-type: none"> • novērst atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un nodrošināt kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patēriņtāju uzvedības modeļa attīstību; • nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu; • nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, atkritumi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā (piemēram, komposts), un, ka atkritumi tiek pārstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietām; • nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā;

¹⁰ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/5893>

¹¹ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4276>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
Latvijas lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam¹²	1) AER enerģija 2) energoefektivitāte 3) dekarbonizācija	<ul style="list-style-type: none"> - Veicināt zināšanu pārnesi un inovācijas lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos - Uzlabot lauku saimniecību dzīvotspēju un visu lauksaimniecības veidu konkurētspēju visos reģionos un veicināt inovatīvas saimniecību tehnoloģijas un ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu - Veicināt pārtikas preču aprites organizēšanu, tostarp lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā - Atjaunot, saglabāt un uzlabot ekosistēmas, kas saistītas ar lauksaimniecību un mežsaimniecību - Veicināt resursu efektīvu izmantošanu un atbalstīt pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku ar zemu oglēkļa dioksīda emisiju līmeni 	<p>Zināšanu pārnese un inovācijas lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku teritorijās</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sekmēt inovāciju, sadarbību un zināšanu bāzes attīstību lauku apvidos • Stiprināt saikni starp lauksaimniecību, pārtikas ražošanu un mežsaimniecību un pētniecību un inovāciju, tostarp lai uzlabotu vides apsaimniekošanu un vides stāvokļa rādītājus • Rosināt mūžizglītību un apmācības lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs <p>Lauku saimniecību konkurētspējas un dzīvotspējas palielināšana, inovatīvu tehnoloģiju ieviešanas veicināšana lauksaimniecībā</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabot visu lauku saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicināt lauku saimniecību pārstrukturēšanu un modernizēšanu, jo īpaši lai pastiprinātu dalību tirgū un virzību uz tirgu, kā arī lai veicinātu lauksaimnieciskās darbības dažādošanu • Atvieglot atbilstīgi kvalificētu lauksaimnieku ienāšanu lauksaimniecības nozarē un jo īpaši paaudžu maiņu <p>Pārtikas aprites organizēšanas, dzīvnieku labturības un riska pārvaldības veicināšana lauksaimniecībā</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabot primāro ražotāju konkurētspēju, tos labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas aprītē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes kēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas; • Lauku saimniecību riska novēršanas un pārvaldības atbalsts. <p>Ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistīto ekosistēmu atjaunošana, saglabāšana un veicināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atjaunot, saglabāt un veicināt bioloģisko daudzveidību (tostarp Natura 2000 teritorijās un apgabalos, kuros ir dabiskie vai citi specifiski ierobežojumi), un

¹² <https://www.zm.gov.lv/zemkopibas-ministrija/statiskas-lapas/latvijas-lauku-attistibas-programma-2014-2020-gadam?id=14234#jump>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
		<p>lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs</p> <ul style="list-style-type: none"> – Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos 	<p>apgabatos ar augstas dabas vērtības lauksaimniecību, kā arī Eiropas ainavu stāvokli;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, tostarp mēslošanas līdzekļu un pesticīdu lietošanu. • Novērst augsnes eroziju un uzlabot augsnes apsaimniekošanu. <p>Resursu efektīvas izmantošanas veicināšana un pret klimata pārmaiņām noturīgas ekonomikas ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni atbalstīšana lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielināt enerģijas izmantošanas efektivitāti lauksaimniecībā un pārtikas pārstrādē • Sekmēt atjaunojamo energoresursu, blakusprodukta, atkritumu, atlieku un citu nepārtikas izejvielu piegādi un izmantošanu bioekonomikas vajadzībām. • Samazināt siltumnīcefekta gāzu un amonjaka emisijas lauksaimniecībā. • Veicināt oglekļa uzglabāšanu un piesaisti lauksaimniecībā un mežsaimniecībā <p>Sociālās iekļaušanas, nabadzības mazināšanas un ekonomiskās attīstības veicināšana lauku teritorijās</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu, kā arī darbvieta radīšanu. • Sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos
MSNP2020 ¹³	1) dekarbonizācija 2) AER enerģija 3) energētiskā drošība	<ul style="list-style-type: none"> – Latvijas mežu apsaimniekošana ir ilgtspējīga un starptautiski atzīta – Latvijas meža nozares produkcija ir konkurētspējīga ar augstu 	<p>Meža un meža zemes efektīva un ilgtspējīga apsaimniekošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt meža resursu pieejamību tagad un nākamajām paaudzēm • Palielināt meža kooperatīvo apsaimniekošanu • Saglabāt meža bioloģisko daudzveidību esošajā līmenī <p>Meža apsaimniekošanas risku mazināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samazināt mežaudžu dabisko atmirumu

¹³ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/5331>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
		<p>pievienoto vērtību un atbilst klienta vajadzībām</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meža un saistīto nozaru attīstībai atbilstošs izglītības un zinātniskais potenciāls un cilvēkresursu prasmju līmenis 	<p>Meža nozares konkurētspējas attīstība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaugstināt meža nozares apstrādātas koksnes produkcijas eksportu • Paaugstināt tālāk apstrādes produkcijas īpatsvaru <p>Jaunu koksnes produktu un uzņēmumu attīstība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samazināt apaļo kokmateriālu un kokapstrādes blakusprodukta eksporta īpatsvaru <p>Meža nozares zinātnes attīstība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paaugstināt meža nozares zinātnisko institūtu konkurētspēju un starptautiskā atpazīstamību • Palielināt nozares zinātnisko institūtu ienākumus no meža nozares uzņēmumiem sniegtiem P&A pakalpojumiem <p>Meža nozares izglītības attīstība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielināt mežsaimniecības un kokapstrādes mācību programmās studējošo skaitu un konkursu uz vienu budžeta vietu <p>Sabiedrības un meža īpašnieku informēšana un izglītošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabot sabiedrības zināšanas un izpratni par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu un koksnes produktu pielietošanu • Palielināt apsaimniekoto privāto mežu īpatsvaru
TAP2020 ¹⁴	1) AER energēja 2) energoefektivitāte 3) dekarbonizācija	konkurētspējīga, ilgtspējīga, komodāla transporta sistēma, kas nodrošina augstas kvalitātes mobilitāti, efektīvi izmantojot resursus, t.sk. ES fondus.	<p>Latvija – ilgtspējīgs transporta un logistikas pakalpojumu sniedzējs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samazināt valsts autoceļu ar asfalta segumu sliktā un ļoti sliktā stāvoklī garums par 57%, salīdzinot ar 2012.gadu • Konkurētspējīga dzelzceļa infrastruktūra • Rīga – dinamiski augošs Baltijas reģiona un Ziemeļeiropas līmeņa gaisa satiksmes centrs

¹⁴ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4607> a

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • Uzlabota transporta drošība • Latvija ir iekļauta PMoU Baltajā sarakstā, kas liecina par Latvijas karoga kuģu atbilstību ES noteiktajām kvalitātes prasībām • Palielināts augsti kvalificētu jūrnieku īpatsvars un to konkurētspēja globālajā tirgū • Efektivizēta piekrastes un ostas valsts pienākumu izpilde • Kravu apgrozījuma pieaugums ostās straujāks nekā konkurējošo valstu ostās <p>Nodrošināta iekšējā un ārējā sasniedzamība, un augstas kvalitātes mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināta iespēja visiem iedzīvotājiem nokļūt novada centrā, apmeklēt izglītības iestādes, nokļūt darbavietās, valsts un pašvaldību institūcijās to normālajā darba laikā ar sabiedrisko transportu • Radīti priekšnosacījumi reģionālo lidostu attīstībai <p>Energoefektivitātes paaugstināšana un elektromobilitātes veicināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palielinājusies elektromobilitātes loma
ADAP2020¹⁵	1) AER enerģija 2) energoefektivitāte 3) dekarbonizācija	noteikt nepieciešamos izpētes un analīzes virzienus, kuru rezultātā tiks izstrādāta turpmākā rīcībpolitika attiecībā uz alternatīvo degvielu ieviešanu noteiktos transporta sektoros, lai mazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas.	<p>Veicināt alternatīvo degvielu attīstību un samazināt transporta negatīvo ietekmi uz vidi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veikt visaptverošu pētījumu par alternatīvo degvielu ieviešanas scenārijiem autotransportā siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai un tā ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību. • Veikt izvērtējumu “Nodokļu politikas pamatnostādnes 2017.-2021.gadam” ietvaros par nodokļu atvieglojumiem CNG, LNG un FCEV, ar biodegvielu, parafinīzēto un sintētisko degvielu, kas iegūtas no AER, transportlīdzekļu lietotājiem, kā arī iespēju mainīt akcīzes nodokļa likmi dīzeļdegvielai, tuvinot to šobrīd augstākajai benzīna likmei¹⁶.

¹⁵ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/5893>

¹⁶ Pasākums ir mainīts “Valsts nodokļu politikas pamatnostādnes 2018.-2021.gadam (Ministru kabineta 2017.gada 24.maija rīkojums Nr.245)

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • Izvērtēt administratīvo procedūru vienkāršošanu tādu ETL uzlādes punktu ierīkošanai, kas nav publiski pieejami. • Izvērtēt iespējas veicināt ETL iegādi. • • Veikt izvērtējumu par nepieciešamību un ekonomisko pamatojumu LNG uzpildes punktu izveidei ostās (TEN-T pamattīklā). • Veikt pētījumu par pieprasījumu un izmaksu samērīgumu krasta elektropadevei kuģiem ostās salīdzinājumā ar ieguvumiem vides jomā, ņemot vērā sākotnējo izvērtējumu Plāna ietvaros. <p>Normatīvo aktu pilnveidošana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktualizēt normatīvos aktus, nosakot prasības CNG, LNG un FCEV uzpildes stacijām. • Aktualizēt normatīvos aktus, nosakot prasības ETL uzlādes stacijām, kā arī ETL uzlādes punktu operatoriem. • Veikt grozījumus normatīvajos aktos, papildinot ar ETL, FCEV, ar dabasgāzi darbināma transportlīdzekļa un bezemisiju transportlīdzekļa definīcijām. • Aktualizēt normatīvos aktus attiecībā uz alternatīvo degvielu transportlīdzekļu lietotājiem sniedzamo informāciju CNG, LNG un FCEV uzpildes stacijās. • Aktualizēt normatīvos aktus attiecībā uz alternatīvo degvielu transportlīdzekļu lietotājiem sniedzamo informāciju ETL uzlādes stacijās, transportlīdzekļu lietotāju rokasgrāmatās un transportlīdzekļu tirdzniecības vietās. • CNG, LNG, FCEV, ar biodegvielu, parafinizēto un sintētisko degvielu, kas iegūtas no AER, darbināmu transportlīdzekļu iegādes veicināšanai. <p>Alternatīvo degvielu infrastruktūras izveide un attīstība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izveidot ETL uzlādes infrastruktūru uz TEN-T ceļiem. • Izveidot ETL uzlādes infrastruktūru uz pārējiem ceļiem (TEN-T ceļus savienojošie reģionālie ceļi un pilsētas un apdzīvotas vietas).

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<ul style="list-style-type: none"> • Izveidot CNG uzpildes infrastruktūru. • Izveidot uzpildes stacijas transportlīdzekļiem, kas darbināmi ar biodegvielu, parafinizēto un sintētisko degvielu, kas iegūtas no AER. • Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru (autobusi), sniedzot lielāku atbalstu bezemisiju transportam (saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādnēm 2014.-2020.gadam). • Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā (sliežu transporta) infrastruktūru (saskaņā ar Transporta attīstības pamatnostādnēm 2014.-2020.gadam). • Veicināt alternatīvo degvielu transportlīdzekļu popularitāti. <p>Sabiedrības informēšana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veidot sabiedrības izpratni par alternatīvo degvielu ieviešanas plānu Latvijā. • Iesaistīt nevalstiskās organizācijas alternatīvo degvielu attīstības politikas plānošanā.
ZTAIP2020¹⁷	Pētniecība, inovācijas, konkurētspēja	Zinātnes un industrijas sadarbības un pētniecības rezultātu komercializēšanas sekmēšana	<p>Zinātnes un industrijas sadarbības un pētniecības rezultātu komercializēšanas sekmēšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izveidot Vienotu tehnoloģiju pārneses platformu, kas ietver 2-3 tehnoloģiju pārneses centru izveidi un paplašināt tehnoloģiju pārneses pakalpojumus nodrošinot atbalstu intelektuālā īpašuma aizsardzībai un pētniecības rezultātu ekonomiskās lietderības un tehnoloģiskās iespējamības pārbaudei un komercializācijas stratēģijas izstrādei un īstenošanai (<i>proof of concept</i> fonds) uzņēmumus; • Atbalstīt inovatīvu pētījumu izstrādi privātā sektora vajadzībām un pētniecisko rezultātu komercializēšanu atbilstoši Viedās specializācijas stratēģijai, kur kā prioritārās jomas noteiktas Viedā enerģētika, Zināšanu ietilpīga bioekonomika, Viedie materiāli, Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas, Informācijas un

¹⁷ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4608>

Politikas plānošanas dokuments	Aptvertā Plāna dimensija	Noteiktais mērķis	Politikas galvenie virzieni mērķa sasniegšanai
			<p>komunikāciju tehnoloģijas, Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas.</p> <ul style="list-style-type: none"> Attīstīt kompetences centrus kā zinātnisko institūciju un komersantu ilgtermiņa sadarbības platformu, sniedzot atbalstu industrijas pasūtītu pētījumu un produktu attīstības projektu īstenošanai, līdzfinansējot gan individuālus, gan sadarbības projektus.
NIPP2020¹⁸	Pētniecība, inovācijas, konkurētspēja	Veicināt ekonomikas strukturālās izmaiņas par labu preču un pakalpojumu ar augstāku pievienoto vērtību ražošanai, t.sk. rūpniecības lomas palielināšanai, rūpniecības un pakalpojumu modernizācijai un eksporta sarežģītības attīstībai	<p>4. Inovācijas kapacitātes paaugstināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> atbalstīt jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādes veicināšanai, gan individuālo, gan partnerības projektu veidā. atbalstīt rūpniecisko pētījumu īstenošanai un sadarbībā ar augstskolām darbaspēka kapacitātes paaugstināšanai inovatīvajās tehnoloģijās atbalstīt uzņēmumus videi draudzīgu un energoefektīvu produktu un tehnoloģiju izstrādei un ieviešanai ražošanā. <p>6. Energoresursu izmaksu samazināšana</p> <ul style="list-style-type: none"> īstenot OIK atbalsta mehānisma sistēmas revīziju ar mērķi samazināt kopējo OIK slogu elektrības patēriņjiem, neradot citus ekonomikas izaicinājumus tautsaimniecībā; - izstrādāt valsts atbalsta programmu energoefektivitātes veicināšanai, jo īpaši energoresursu patēriņa mazināšanai.

¹⁸ <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4391>